

Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за качеството на социалните услуги

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 20.01.2026 г. - 19.02.2026 г. Неактивна

Номер на консултация: #12095-K

Област на политика: Архив - Социална политика и заетост

Тип консултация: Акт на Министерския съвет

Вносител: Министерство на труда и социалната политика

Тип носител: Национално

С проекта на Постановление на Министерския съвет се предлагат промени в Наредбата за качеството на социалните услуги (НКСУ). Промените в Наредбата са продиктувани основно от контролната дейност на Агенцията за качеството на социалните услуги (АКСУ). В тази връзка, се регламентира възможност АКСУ да извършва проверки и при отказ на издаване на лиценз, при прекратяване и отнемане на лиценз, както и при предоставяне на социални услуги без лиценз. Предвижда се възможност за изпращане на заповеди и констативни протоколи по електронен път. Предлага се мотивираното предложение за издаване на задължително предписание в случай на установени несъответствия на социалната услуга със стандартите за качество на социалните услуги да стане част от констативния протокол от проверката. Предлага се и административнонаказателното производство да може да приключва и със споразумение между наказващия орган и нарушителя в съответствие със Закона за административните нарушения и наказания.

С проекта на Постановление се предлагат и промени в стандартите и критериите за качество, регламентирани в приложенията към НКСУ. Регламентират се индикатори относно изискванията за заемане на длъжността ръководител на съответната услуга. Предлага се изцяло ново Приложение № 12, което регламентира стандартите и критериите за качество на специализираните социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с увреждания, с оглед определяне на различна интензивност на подкрепата от служителите – денонощна (24 часа) или частична (12 часа). Предлага се лицата с увреждания, които ползват частична подкрепа от

служителите (12 часа) в резидентна грижа, да могат да ползват и дневна грижа. Регламентира се възможност лицата с деменция да ползват резидентна грижа и дневна грижа и въз основа на медицински протокол на Лекарска консултативна комисия, в която е посочена диагнозата им, до получаване на Експертното решение на Териториалната експертна лекарска комисия или Националната експертна лекарска комисия. Прецизира се индикаторът за спазването на санитарно-хигиенните изисквания по отношение на температурата в помещенията в сградата на услугата. Въвежда се забрана да се съхраняват лекарствени продукти, които не са предписани на лица, ползващи към момента услугата. Предлагат се и легални дефиниции на минимален и максимален брой на лицата, ползващи социална или интегрирана здравно-социална услуга.

С цел по-добра организация на услугите от страна на общините се регламентира изключение от прилагане на изискванията за минимален брой на потребителите, определени за някои от услугите (например информиране и консултиране, застъпничество и посредничество, терапия и рехабилитация и др.), при комплексно предоставяне на услугите в една обща специализирана среда, в случай че отговарят на останалите стандарти за качество. Създава се и възможност за същите услуги, финансирани от държавния бюджет, да не се прилагат изискванията за минимален брой на потребителите при предоставянето им на общинско ниво, в случай че в Националната карта на социалните услуги максималният брой на потребителите за съответната община е по-нисък от минималния брой на потребителите съгласно Наредбата. Също така се предвижда задължение за доставчиците на социални услуги да приведат предоставяните от тях социални услуги за резидентна грижа за деца и младежи в съответствие с изискванията за максимален брой потребители в срок до 31.12.2029 г. Предлага се и разширяване на изключенията за максимален брой на потребителите в домовете за стари хора в още 5 общини.

С проекта на постановление се предлагат промени и в Правилника за прилагане на Закона за социалните услуги. Предвижда се задължение за АКСУ при поискано от доставчик увеличение на броя на потребителите на услуга, финансирана от държавния бюджет, да даде становище относно съответствието на специализираната среда, когато се изисква за предоставяне на услугата, със стандартите за качество, определени в НКСУ. Също така се регламентира, че до създаването на социалните услуги по Националната карта на социалните услуги всички социални услуги за резидентна грижа, включени в картата, които се финансират от държавния бюджет, са услуги на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата страна, като насочването за ползването им ще се извършва само от дирекции „Социално подпомагане“.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на труда и социалната политика

Адрес: София, София 1000, ул. Трианица 2

Електронна поща: mlsp@mlsp.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените в „Контактна информация“ адреси
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Доклад - вер. 1.0 | 20.01.2026](#)

[Проект на акт - вер. 1.0 | 20.01.2026](#)

[Оценка на въздействие - вер. 1.0 | 20.01.2026](#)

[Становище на администрацията на Министерския съвет - вер. 1.0 | 20.01.2026](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Ели Стоянова (17.02.2026 18:31)

ПИСМО

СЪС СТАНОВИЩЕ ОТНОСНО

Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за качеството на социалните услуги,

качено за обществено обсъждане в Портала за обществени консултации на 20.01.2026 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГУЦАНОВ,

Като представители на доставчици на социални услуги, родители и граждански организации, се обръщаме към Вас и към останалите институции за да обърнем внимание на един сериозен проблем, във връзка с Проекта на Постановление на Министерски съвет за изменение и допълнение на Наредбата за качеството на социалните услуги.

Преди всичко бихме искали да споделим, че очакваме промените в Наредбата за качеството на социалните услуги още от 2024 г., когато завърши работата си, сформираната целева работна група за преглед и актуализация на Наредбата за качеството на социалните услуги. Тъй като редица предложения на работната група не са включени в настоящия Проект, вярваме, че усилията да се реформира Наредбата за качеството на социалните услуги ще продължат като и другите, също необходими промени, ще бъдат направени в близко бъдеще.

Конкретният проблем, по който се обръщаме към Вас, е свързан със залегналите в Проекта **текстове, които ограничават правата на хората с увреждания, настанени в резидентни услуги с 24 часа подкрепа**, като забраняват ползването на СУ „Дневна грижа“ и така лимитират възможностите им за социализация и развитие, и създават риск от повторна институционализация.

По-конкретно промените са заложи в Приложение 8 и Приложение 12, където се въвежда ограничение за комплексно предоставяне на услугите дневна грижа с резидентна услуга с 24 часова подкрепа, което е допълнено от текст, който казва, че дневна грижа и резидентна грижа не могат да се предоставят комплексно, тъй като задоволяват ежедневни потребности и безопасна среда за потребителите и ще се дублират дейности за подкрепа, осъществявани в тях.

Такова ограничение е налице и в сега действащата Наредба за качеството на социалните услуги, като многократно са подавани възражения срещу него от доставчици и родителски организации, както и беше обсъдено в рамките на работната група, посочена по-горе, която взе решение, че такова ограничение е неправомерно и следва да отпадне. Въпреки всички тези усилия, в настоящия Проект го виждаме отново запазено.

Предложението идва 16 години, след стартирането на процеса на деинституционализация за деца с увреждания, 6 години след приемането на Закона за социалните услуги със залегналите в него принципи и след повече от 25 години социална практика в подкрепа на хората с увреждания, в която е утвърдена **ясната и безспорна разлика между услугите за резидентна грижа и услугите за дневна грижа**. Ако беше налице подобно дублиране, то щеше да бъде изрично

посочено в Закона за социалните услуги, както това е упоменато за асистентската подкрепа в чл. 93, ал. 5.

Социалните услуги „Дневна грижа“ и „Резидентни услуги“ са различни по цел и по същество услуги за хора с увреждания. Разбира се, и двете предоставят подкрепа за ежедневни потребности, тъй като хората с увреждания, които ги ползват, имат нужда такава подкрепа непрестанно. Ежедневната подкрепа се състои в организацията на ежедневието, следването на рутина, изпълнението на елементарни задачи, самообслужване, обличане, хранене и др. И двете услуги предоставят безопасна среда, защото се предоставят в специализирана среда, но както социалната практика от последните 25 години е доказала, **не се дублират, а се допълват**, защото **резидентните услуги са места за живеене**, с подкрепа за човека за неговия живот, **а дневната грижа - организация на дневните занимания с дневен престой**, осигурени смислени дейности за развитие и социализация, в подкрепа на човека, където и да живее - в домашна среда или резидентна услуга, да се развива и социализира.

В досегашната практика, изграждането на дневни центрове допълва процеса на извеждане на хората от институциите, за да не бъдат отново затворени в новоизградените резидентни услуги, а напротив - да създаде възможности тези хора да се развиват и включват в разнообразни дейности.

Това е видимо и от мерките, залегнали и в настоящия *План за действие за периода 2022 - 2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа*: Мерки за закриване на специализирани институции за лица с увреждания и създаване на качествени и достъпни социални и интегрирани здравно-социални услуги в общността и Мярка 1: *Предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и подкрепящи специализирани социални услуги за лица с увреждания и възрастни хора, включително от общността*.

В хода на деинституционализацията резидентните услуги са планирани и организирани като места за живеене с подкрепа, допълвани, за да изпълняват ролята си за живот в общността, от съпътстващи услуги - дневни центрове, в които хората участват през деня в занимания.

Разбирането, че резидентна грижа и дневна грижа съвпадат като услуги противоречи на принципа на деинституционализацията, различава се от социалната практика в последните 25 години и не съответства на ЗСУ,

Чл. 19 на Конвенцията за правата на хората с увреждания, задължава страните да осигурят „достъп за хората с увреждания до набор от услуги в дома, в социални заведения и услуги за подкрепа в общността, ... за да се избегне тяхната изолация и сегрегация“. А в дефиницията за институция, съгласно „Общи европейски насоки за преход от институционална грижа към грижа в общността“ гласи, че институционализацията е налице когато се ограничават хората с увреждания до престои в резидентната услуга, с което са изолирани от участие в дейности в общността и основен белег на специализираните институции е именно затварянето в тях на цялото ежедневието на човека: място на живот и ежедневни дейности.

Формалното ограничаване за хората с увреждания на това кои услуги могат да ползват и кои не, не съответства и на основните принципи, залегнали в Закона за социалните услуги, а именно, че услугите се предоставят в отговор на потребности, след индивидуална оценка и спрямо желанието на потребителя.

И не на последно място, предвид залегналото в Проекта, не е логично да се разреши за потребители на резидентна грижа с 12 часова подкрепа да ползват дневна грижа, а на тези с 24 часова подкрепа – да се забрани, особено като се съобрази, че основната разлика между двата вида резидентна подкрепа не е в структурирането на ежедневието, а в осигуряването (при 24 часа) или не (при 12 часовата) на присъствие и подкрепа през нощта.

ГОСПОДИН ГУЦАНОВ,

Вярваме, че нормативната база в страната се развива и няма да бъде допуснато въвеждане на регулации, които да поставят в риск правата и подкрепата за хората с увреждания, да засегнат пряко редица хора с увреждания, и да обезсмислят усилията по европейски проекти във връзка с деинституционализацията на деца и възрастни.

В заключение споделяме с Вас писмото на една майка:

Казвам се Райна Томанова-Глушкова и като родител на лице с увреждане на 41 години, което от 20 год. посещава дневен център, той го нарича „моето училище“. В настоящия момент си задавам въпроса: когато бъде настанен в резистентната услуга, което неминуемо ще се случи, защото ние сме родители на по 70+ години и му бъде забранено да посещава неговото училище...какво правим? ...Нали искаме качество на живот или не? ...Това е въпрос, който си задават всички родители на хора с увреждания

Оставаме на разположение за участие в работни срещи и дискусии, ако са необходими за изясняване на проблема. Лице за контакт: Миряна Сирийски, Фондация „Светът на Мария“, тел. 0897892771, имейл: miryana@maraisworld.org.

Дата: 16.02.2026 г.

С УВАЖЕНИЕ,

Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения (БАЛИЗ), ЕИК: 831491758, София ул. Цар Самуил

Фондация „Светът на Мария“, ЕИК 176246240, гр. София, ул. Рикардо Вакарини 8

Фондация „Международна социална служба-България, ЕИК 104599609, гр. В. Търново, ул. „Поп Харитон“ 4

Фондация „Глобална инициатива в психиатрията – София“, ЕИК: 131371218, гр. София, ул. „Мальовица“ 1

Фондация „Св. Николай Чудотворец“, ЕИК: 124069600, гр. Добрич, м. Гаази баба, ул. Среден път 20

СНЦ " Дружество за умствено и психически увредени лица", ЕИК 107532149, гр. Дряново, ж.к Успех 16

Сдружение "Паралелен свят", ЕИК: 175865439, гр. Пловдив, ул. "Родопи" 70

Сдружение „Егида“, ЕИК 112506921, гр. Пазарджик, ул. "Мария Луиза" 63

Светлана Хаджийска, Дневен център за деца и младежи с увреждания "Дъга", гр. Велико Търново

Фондация "Институт за социални услуги в общността", ЕИК 175464026, гр. София, р-н Овча купел, ул. 672 № 3 А

Сдружение „Закрила-Ловеч“ , ЕИК 110501797, гр. Ловеч, ул. „Райна Княгиня“ № 2, вх. В, ап. 9

Български хелзинкски комитет, ЕИК 831091447, ул. "Върбица" № 7, 1504 София

Хоспис "Символ на надеждата" ЕООД, ЕИК 101557028, гр. Гоце Делчев

Сдружение с нестопанска цел "Довери ми се" Самоков ЕИК- 131142237, гр. Самоков, ул. "Тодор Пеев" 13

Сдружение "Избор"-гр. Банско, ЕИК 101614109, гр. Банско, ул. цар Симеон 72

Център за хуманни политики ЕИК 176985014 София, ул. Димитър Хаджикоцев 55

Сдружение "Самаряни", ЕИК 123134479, гр. Стара Загора, ул. "Евлоги Георгиев" № 67, ет. 4

Фондация "Подари усмивка" 126733690; гр. Димитровград, бул. Трети март" 19

Сдружение "Русенска асоциация на лица с интелектуални затруднения - БАЛИЗ", ЕИК 117525911, гр. Русе, ул. Доростол 22А, вх. 2, ет. 3

Сдружение с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност за лица с интелектуални затруднения „ШАНС“, ЕИК 101603550, гр. Разлог, ул. „Пирин“ 2

Фондация "Агапедия България", ЕИК 130580492, София, 1612, ул. Церова гора № 1

Фондация „Конкордия България“, БУЛСТАТ 175271434, София, ул. „Павлина Унуфриева“ 4 | София

СНЦ "Еквилибриум", ЕИК 117997622, Русе, ул. Доростол №22

Дневен център за деца и младежи с увреждания "Сава Филаретов" /ДЦДМУ/, София, ж.к. "Надежда" 1, ул. "Сава Филаретов" 23

Сдружение ОБЩНОСТ МОСТОВЕ, 205659572, гр. София, жк. Дианабад, бл. 43

Весела М. Одажиева - родител на дете с увреждане, гр. София

СНЦ "Иновация", ЕИК:175818090, гр. Бобов дол, ул. "Стефан Стамболов"1

Фондация „Символ на любовта“, ЕИК 131159425, гр. Гоце Делчев, ул. Детска 1

Фондация "Сийдър", ЕИК 123714158, гр. София, Бул. "България" 69, ет. 3.

Сдружение „Оптима“, ЕИК 123654309, гр. Казанлък, ул. Шейновска 11а

Регионално дружество за подкрепа на лица с умствени затруднения гр. Видин, ЕИК 105013910, гр. Видин, ул. Стефан Караджа 13

Сдружение с нестопанска цел "Женска Алтернатива за Независимост, Етническа Толерантност и Асоциране" /СНЦ "ЖАНЕТА"/ гр. Разград 7200, бул. "България" №4, Булстат 116557062

Фондация "За Нашите Деца", ЕИК 131327481, гр. София, ул. Гюешево №21

Фондация „Подари време“, ЕИК: 176256918, адрес: гр. София, бул. "Цариградско шосе" 40

Фондация „За нашето бъдеще“ ЕИК: 206862419, Гр. Разград жк „Орел“ бл.22 вх. Б

Сдружение "Първи юни", ЕИК № 1 106570741, гр. Бяла Слатина пл. Демокрация

Фондация "Радост за нашите деца" - гр. Варна, бул. "Владислав Варненчик" , блок 29, вх.А

Сдружение "Дете и пространство" , ЕИК 131333228, София 1000, ул. Добруджа 1.

Национална мрежа за децата, ЕИК 175121020, София, бул. Витоша 58

Национална организация "Малки български хора", ЕИК 121112644, адрес на управление - гр. София, ул. "Ангел Кънчев" 2.

Фондация "Джуниър спорт", ЕИК 207725302, гр. София, ул. Люлякова градина 18

Автор: Дина Босилкова (23.01.2026 13:20)

Като заинтересовано лице, настоявам в новата Наредба изрично да се регламентира моделът на **„Обща специализирана среда“** в образователните институции по следните съображения:

1. **Интегрирана мобилност:** Мобилните екипи на ЦОП и ЦСРИ или др. соц. услуги, които по лиценз предоставят специализирана подкрепа по чл. 15 от ЗСУ, трябва да имат право да провеждат терапевтична работа (ерготерапия, логопеди др.) директно в училището, където децата учат.

2. **Среда за деца с аутизъм:** За децата от аутистичния спектър е критично важно подкрепата да се случва в позната среда. Настоявам Общините да имат право да оборудват специализирани терапевтични зали на училищните паралелки ,които да се ползват от мобилните социални специалисти в едно общностно пространство и да изпълнят празните графи за приобщаващо образование.
3. **Премахване на административните пречки:** Често социалните центрове отказват такава работа с аргумента, че не са „специализирана подкрепа“ извън своята сграда. Наредбата трябва ясно да потвърди, че мобилната работа в училищна „обща специализирана среда“ е държавно делегирана дейност и допустим разход за терапия и оборудване за адаптирана среда ,а не разходки по коридорите .

Целта е средата да дава на детето реакцията, от която то има нужда, без да се налага то да бъде местено физически между институции.

С уважение сдр. "БЪДЕЩЕ ЗА ДЕЦАТА С АУТИЗЪМ"

История

Проектът на акт в Оперативната програма - 06.2025

[ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за качеството на социалните услуги](#)

Начало на обществената консултация - 20.01.2026

Приключване на консултацията - 19.02.2026

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
